

MEDLEMSBLAD

for

AUSTMARKA

HISTORIELAG

Nr. 22 MARS 1984.

FORORD

Det nærmer seg årsmøte igjen. Se annonse i dette bladet.

Aktiviteten i laget har vært liten et par år. Jeg har lurt på om det kan skyldes kommunikasjonsproblemer innen styret, med styremedlemmer som bor spredt, delvis utenfor Austmarkas grenser. Det var kanskje en idé å prøve å få til et styre av folk som bor sentralt i bygda, iallfall de i styret som har spesielle funksjoner. Det kan vi, eventuelt, komme tilbake til på årsmøtet.

Finn Åberg

NYTT FRA LAGET

På høy tid å bevare finnebebyggelsen på Varaldskogen.

I 300 år har finnekulturen satt sitt preg på Varaldskogen som den sørligste del av finnskogene. Disse sporene er nå i ferd med å viskes ut. Hvis denne nedbrytingen med fraflytting og forfall av eiendommer skal fortsette med samme fart som i de siste 30 år, vil vi snart ikke ha mye igjen som forteller om en kultur som på mange måter er forskjellig fra den tradisjonelle norske.

Styret i historielaget har tatt kontakt med Statens skoger med sikte på å bevare hus som er i skogforvaltningens eie. Den 2. febr. hadde styret møte hos Rolf Amundsen sammen med forvalter Skoglund i Solør Romerike skogforvaltning og konservator Birger Nesholen. Vi kom der til enighet om at følgende hus på Varaldskogen bør bevares:

Badstu og stabbur på Nordgarden
Alle hus på Kvåho (Sørli)
Alle hus på Abborhøyden.

Skoglund var positiv til å bevare denne bebyggelse, men understreket at det var begrenset hva Statens skoger kunne bidra med av penger. Det må derfor søkes andre finansieringskilder til restaureringen, f.eks. kommunen og riksantikvaren. Enkelte av husene haster det å komme i gang med. Historielaget har her en stor og viktig oppgave å ta seg av i tida framover.

Rudolf Bråten

har gitt mange ting til historielaget, både dokumenter og gjenstander. Nylig har han skjenket laget en del hesteredskap fra Abborhøyden, som vi skal bevare under tak og bak lås.

Laget takker for disse tingene, og styret mener at hvis Abborhøyden blir bevart for framtida, bør gjenstandene derfra bringes tilbake dit.

Finnstigmarsjen

er i år planlagt til Austmarkadagen - d.v.s. rundt sankthanstider. Vi regner med større oppslutning på den dagen. På årsmøtet 25/3 vil vi ta opp hva som skal skje med Finnstigmarsjen i åra framover.

Å.S.

Stedsnavn på Austmarka

Dette materialet er nå bearbeidet og er gått inn i Kongsvingerprosjektet. Med tid og stunder håper jeg å få kopier av navnekortene, slik at disse kan gå inn i historielagets samlinger.

F.Å.

FRA FRIGJØRINGS DAGENE 1945

Fra Oskar Eng har vi fått dette brevet:

Da vi var flyktninger i Sverige under siste krig, sender jeg et dikt som en blind svensk-amerikaner diktet til frigjøringsdagen 1945. Vi var buden til bestyreren i Samvirkelaget i Ytterhagdal om kvelden, deriblandt var han som diktet dette og selv skrev det ned på maskin.

Det var fuldt hus med svenske norgesvenner, en fest som vi ikke glemmer.

- - -

Diktet står på neste side.

Mange av de som er for unge til å ha opplevd krigen, vil kanskje synes at dette er romantisk prat med fine ord om fred, frihet, flagg osv. Men disse ordene betydde virkelig noe for folk da. Jeg er iden alderen at jeg gikk på folkeskolen under krigen, og jeg kan huske at i private sammenkomster ble det sunget sanger som "Ja, vi elsker" og fedrelandssalmen, og voksne folk satt med tårer i øynene.

Kanskje det er slik at en må ha opplevd en tid uten fred og frihet for å forstå hva disse forslitte ordene egentlig betyr?

FÅ

Landets bojer lossnad
Freden är nu här
Väldets makt nu krossad
Nu Quislingarna bojer bär -

Solen stiger opp
Att lysa over by, bygd o fjell
Alla Norges flaggor i topp
Landets folk jublar i kvell -

Vår kära Kung Haakon
på tronen -
Landet i säker hand
Befriat ur farozonen
Norge åter vårt land -
Frihet åter vunnen
Sorgen snart försvinner
Glädje åter funnen
Rättvisa alltid vinner
Norge åter fritt
Å styres nu av folket sitt

Peter Afzelius

